

UGDYMO NE MOKYKLOS APLINKOJE ORGANIZAVIMO APRAŠAS

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Vilniaus chorinio dainavimo mokyklos „Liepaitės“ (toliau – Mokykla) ugdymo ne mokyklos aplinkoje organizavimo aprašas yra parengtas vadovaujantis Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministro 2023 m. balandžio 24 d. įsakymu Nr. V-586 patvirtintų 2023–2024 ir 2024–2025 mokslo metų pradinio, pagrindinio ir vidurinio ugdymo programų bendrųjų ugdymo planų 11 priedu: nustatytų tikslų, mokinių mokymosi procesas turi būti organizuojamas ne tik mokykloje ir jos aplinkoje, bet ir kitose mokymuisi aktualiose ne mokyklos aplinkoje aplinkose.

2. Mokykla, ugdymo procesą organizuodama ne mokyklos aplinkoje, priima ir derina sprendimus dėl organizavimo laiko, vietos, formos, turinio atitikties Mokyklos programoms bei saugumo reikalavimams. Ugdymo procese skiriamos prasmingos užduotys, vertinama mokymosi pažanga.

3. Ugdymo ne mokyklos aplinkoje organizavimo aprašas (toliau – Aprašas) numato ugdymo ne mokyklos aplinkoje tikslus, formas, trukmę ir reikalavimus mokinių saugumui bei prasmingam ugdymo laiko panaudojimui užtikrinti, papildo vaikų saugos ir sveikatos klausimus kituose Mokyklos vidaus dokumentuose.

4. Mokykla neorganizuoja pamokų, baseinuose ar sporto aikštynuose ir pan. Ugdymo procesą organizuojant ne mokyklos aplinkoje maudytis galima tik sveikatingumo, higienos, o ne sporto tikslais (5.6. p.).

II SKYRIUS UGDYMO NE MOKYKLOS APLINKOJE ORGANIZAVIMO FORMOS IR TRUKMĖ

5. Atsižvelgiant į renginių planą, į dalyko programos mokymosi turinį, ugdymo procesas ne mokyklos aplinkoje (toliau – Išvyka) gali būti organizuojamas vykdant koncertinių-pažintinių renginių rūšis:

5.1. **Koncertinė-pažintinė išvyka** – įvairios trukmės mokinių grupių keliavimas į koncerto vietą (objektą) bei turistinių objektų lankymas nustatytu maršrutu ugdymo tikslais, kurį vykdo gidas arba mokytojas, panaudojant transporto priemones;

5.2. **koncertinė išvyka** – organizuotas mokinių grupių keliavimas į numatytą koncerto vietą panaudojant transporto priemones;

5.3. **koncertas** – organizuotas mokinių (jų grupių) dalyvavimas koncertuose Vilniaus miesto koncertų salėse ugdymo tikslais, kai mokinius į koncerto vietą pristato tėvai;

5.4. **konkursas ar festivalis** - organizuotas mokinio (mokinių grupių) dalyvavimas konkursuose, festivaliuose ugdymo tikslais, kai mokinys(iai) vyksta su mokytoju arba mokinį (ius) į konkurso ar festivalio renginio vietą pristato tėvai;

5.5. **edukacinė ekskursija** – trumpiau kaip parą trunkantis organizuotas edukacinių objektų lankymas nustatytu maršrutu ugdymo ir pažintiniais tikslais (muziejai, kino teatrai kitos kultūrinės erdvės), kai mokinius pristato tėvai;

5.6. **vaikų vasaros poilsio renginys** (kūrybinė stovykla) – organizuotas mokinių susibūrimas vasaros metu gamtinėje aplinkoje (stovyklavietėje) poilsio ir ugdymo tikslais;

5.7. kitos mokyklos vykdomos pažintinės veiklos formos.

6. Išvykos trukmė gali būti:

6.1. trumpalaikė (nuo vienos iki kelių valandų);

6.2. visos dienos (trukmė ilgesnė nei per dieną nustatytas pamokų laikas);

6.3. ilgesnė nei vienos dienos (trunka ilgiau nei vieną ugdymo dieną, įskaitant kelionę ir apgyvendinimą).

7. Išvykos gali būti organizuojamos:

7.1. artimoje aplinkoje, netoli mokyklos esančiose organizacijose, viešose erdvėse, parkuose ir kituose objektuose;

7.2. savivaldybės teritorijoje;

7.3. kitos savivaldybės teritorijoje;

7.4. kitoje šalyje.

III SKYRIUS

UGDYMO NE MOKYKLOS APLINKOJE PLANAVIMAS IR ORGANIZAVIMAS

8. Išvykas numato mokytojai, atsižvelgdami į suplanuotas veiklas ir dalyko programoje numatytus tikslus. Poreikis organizuoti ugdymą ne mokyklos aplinkoje ir tam reikalingi resursai derinami su mokyklos vadovu ar jo įgaliotu asmeniu. Planuojant organizuoti ugdymą ne mokyklos aplinkoje rekomenduojama atsižvelgti į šiuos veiksnius:

8.1. tikslingumo. Numatyti, kaip suplanuotos veiklos padės siekti dalyko programoje numatytų tikslų, kokios užduotys bus skiriamos mokiniams ir kaip bus vertinama jų pažanga;

8.2. mokinių saugumo. Numatyti priemones mokinių saugumui esant ne mokyklos aplinkoje užtikrinti;

8.3. įtraukumo. Siūlant veiklas atsižvelgti į mokinių mokymosi poreikių įvairovę ir sudaryti sąlygas visiems mokiniams dalyvauti planuojamose veiklose, numatant įvairius mokinių įsitraukimo į veiklas būdus;

8.4. ekonomiškumo. Įvertinti, kokių papildomų žmogiškųjų ir finansinių išteklių gali pareikalauti ši veikla ir ar mokykla gali juos skirti;

8.5. rizikų tikimybės. Apsvarstyti galimas rizikas ir numatyti jų įveikos būdus.

9. Siekiant, kad ugdymas ne mokyklos aplinkoje sukurtų prielaidas mokiniams patirti gilesnę mokymosi patirtį, mokytojams rekomenduojama:

9.1. numatyti konkrečius uždavinius, kuriems pasiekti ugdymo procese reikalingos kitokios aplinkos;

9.2. įtraukti mokinius į pasiruošimo procesą ir padėti mokiniams suprasti kontekstą;

9.3. jeigu ugdymo proceso metu į mokymosi vietą vykstama specialiu transportu, važiavimo laiką iš dalies panaudoti mokymuisi;

9.4. ugdymo procese organizuoti aktyvias mokymosi veiklas, pritaikytas kitokiai aplinkai, kurios negalimos organizuoti mokantis klasėje;

9.5. į ugdymo procesą pagal galimybes įtraukti interaktyvias mokymosi veiklas;

9.6. ugdymo veiklas organizuoti pagal iš anksto sudarytą planą.

IV SKYRIUS SAUGUMO REIKALAVIMAI IR ATSAKOMYBĖS

10. Organizuojant Išvykas, ir siekiant užtikrinti besimokančiųjų saugumą, yra skiriami lydintys asmenys ir Išvykos vadovas. Lydintys asmenys – suaugę asmenys, kurių funkcijas apibrėžia mokyklos vadovas. Lydinčiųjų asmenų skaičius priklauso nuo Išvykoje dalyvaujančių mokinių skaičiaus. Jeigu Išvykoje dalyvauja:

10.1. mažiau nei 15 mokinių ir jie yra vyresni nei 16 metų, skiriamas tik Išvykos vadovas;

10.2. mažiau nei 15 mokinių, kurie mokosi pagal pradinio ugdymo programą, skiriamas Išvykos vadovas ir lydintis asmuo;

10.3. mažiau nei 15 mokinių, kurie mokosi pagal pagrindinio ugdymo programą ir jaunesni nei 16 metų, skiriamas Išvykos vadovas ir lydintis asmuo;

10.4. daugiau kaip 15 mokinių, vyresnių nei 16 metų, skiriamas Išvykos vadovas ir lydintis asmuo;

10.5. daugiau kaip 30 mokinių, skiriamas Išvykos vadovas ir 2 lydintys asmenys;

10.6. organizuojant Išvyką į užsienį, skiriamas Išvykos vadovas ir lydintys asmenys santykiu 15 mokinių – 2 lydintys asmenys; daugiau kaip 30 mokinių – 4 lydintys asmenys;

11. 1–3 klasių mokiniams organizuojamos išvykos ne ilgesnės nei vienos ugdymo dienos trukmės.

12. Siekiant užtikrinti mokinių saugumą organizuojant ugdymą ne mokyklos aplinkoje, nustatoma, kad:

12.1. mokyklos vadovas ar jo įgaliotas asmuo:

12.1.1. skiria ir tvirtina asmenį, atsakingą už ugdymo ne mokyklos aplinkoje organizavimą;

12.1.2. vertina galimas rizikas ir kitus veiksnius, teikia pritarimą / neteikia pritarimo planuojamai

Išvykai;

12.1.3. skiria ir tvirtina Išvykos vadovą ir lydinčiuosius asmenis.

12.1.4. atsižvelgdamas į planuojamos veiklos specifiką, mokinių amžių ir jų specialiuosius ugdymo(si) poreikius, gali nustatyti dalyvaujančiųjų išvykoje skaičių ir kitoki lydinčių asmenų skaičių;

12.2. Išvykos vadovas:

12.2.1. parengia veiklų programą / planą, įtraukia į renginių planą ir numato parengiamuosius darbus (1 priedas);

12.2.2. numato galimas rizikas ir pasirengimą joms valdyti;

12.2.3. priima vadybinius sprendimus, reikalingus mokymuisi ne mokyklos aplinkoje įgyvendinti;

12.2.4. ne vėliau kaip prieš penkias darbo dienas raštu pateikia prašymą Mokyklos direktoriui apie planuojamą organizuoti Išvyką bei gauna leidimą ją vykdyti;

12.2.5. ne vėliau kaip prieš keturias darbo dienas iki organizuojant Išvyką informuoja mokinius ir jų tėvus (globėjus, rūpintojus), parengdami ir elektroniniame dienyne „Rašyti naują pranešimą“ paskelbdami bei pridėdami Išvykos programą, pasirenkant gavėjų grupę mokiniai, tėvai (globėjai, rūpintojai).

12.2.6. įtraukia lydinčius asmenis į parengiamuosius darbus, numato jų pareigas, priskiria lydintiems asmenims mokinių grupes, už kurių saugumą jie atsakingi;

12.2.7. užtikrina numatytų veiklų įgyvendinimą ir sąlygas numatytiems ugdymo tikslams pasiekti;

12.2.8. užtikrina, kad vykdant suplanuotas veiklas būtų laikomasi mokykloje nustatytų procedūrų;

12.2.9. prieš Išvyką praveda mokiniams saugos instruktažus, užtikrina mokinių saugumą išvykos metu (2 priedas).

12.3. nepilnamečių mokinių tėvai (globėjai, rūpintojai) atsakingi už:

12.3.1. gavę el. dienyne informaciją apie koncertinio-pažintinio renginio programą dėl vaiko dalyvavimo planuojamoje Išvykoje, raštiško sutikimo „susipažinau, leidžiu vykti“ pateikimą el. dienyne;

12.3.2. su Išvykai organizuoti susijusių išlaidų apmokėjimu;

12.3.3. būtinos informacijos apie vaiko sveikatą perdavimu lydintiems asmenims;

12.4. mokiniai atsakingi:

12.4.1. už dalyvavimą Išvykoje. Įtrauktas į dalyvių sąrašą, atsisakyti gali tik dėl objektyviai pagrįstų priežasčių, dėl kurių susitariama mokykloje;

12.4.2. už aptartų elgesio taisyklių laikymąsi: nekelti grėsmės sau ir kitiems keliaujant transporto priemone, nepažeisti saugaus eismo reikalavimų, atsakingai elgtis lankant numatytus objektus ir kt.

V SKYRIUS IŠVYKOS Į UŽSIENĮ ORGANIZAVIMAS

13. Išvyka į užsienį mokymosi tikslais galima, jeigu Išvykos programa ir tikslai padeda siekti programose numatytų ugdymo tikslų. Prieš Išvyką į užsienio šalį susipažįstama su Lietuvos Respublikos užsienio reikalų ministerijos rekomendacijomis dėl vykimo į pasirinktą šalį.

14. Mokytojas su mokyklos vadovu suderina išvykos programą prieš pradėdant organizuoti išvyką. Mokyklos vadovas ar jo įgaliotas asmuo, susipažinęs su mokytojo planuojamos Išvykos programos projektu, kuris rengiamas mokyklos nustatyta tvarka, priima sprendimą dėl mokinių Išvykos į užsienį organizavimo. Mokyklos vadovas skiria Išvykos vadovą ir lydinčiuosius asmenis, su jais aptaria Išvykos programą, saugaus vykimo aplinkybes, galimas rizikas bei jų valdymą.

15. Išvykos į užsienį vadovas:

15.1. sudaro detalią Išvykos programą;

15.2. numato galimas kelionės rizikas ir jų valdymą ir aptaria su mokyklos vadovu;

15.3. ne vėliau kaip prieš 10 darbo dienų iki organizuojant Išvyką informuoja mokinius ir jų tėvus (globėjus, rūpintojus), parengdami ir elektroniniame dienynė „Rašyti naują pranešimą“ paskelbdami bei pridėdami išvykos programą, pasirenkant gavėjų grupę mokiniai, tėvai (globėjai, rūpintojai), pateikdami detalią informaciją nepilnamečių mokinių tėvams (globėjams, rūpintojams) dėl nakvynės vietos, nurodo telefono numerį, kuriuo gali susiekti, bei kitą, jo nuožiūra, svarbią informaciją;

15.4. pateikia reikalavimus reikalingai informacijai gauti iš nepilnamečių mokinių tėvų (globėjų, rūpintojų) ir pilnamečių mokinių, kurią turi žinoti Išvykos vadovas vykdamas į Išvyką;

15.5. organizuoja vizos, jeigu reikalinga, gavimą;

15.6. organizuoja mokinių pasirengimą vykti į Išvyką, atsižvelgdamas į mokyklos nustatytas taisykles / reikalavimus. Neišvykusiems mokiniams ugdymo procesas organizuojamas mokykloje įprasta tvarka;

15.7. supažindina su Išvykai į užsienį reikalinga informacija, paaiškina pagrindinius kultūrinius skirtumus, nurodo galimus informacijos šaltinius, pasiūlo mokiniams savarankiškai susipažinti su šalimi, į kurią vykstama;

15.8. supažindina su išvykos taisyklėmis;

16. išvykų į užsienį tvarkai galioja IV skyriaus „Saugumo reikalavimai ir atsakomybės“ nuostatos.

VI SKYRIUS BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

17. Mokyklos direktorius, užtikrindamas Išvykų dalyvių saugumą: įsakymu leidžia vykti ir nustato Išvykos vadovo (ų) atsakomybę, tvirtina Išvykos dalyvių sąrašą. Jei vykstama mokyklos transportu – nustato maršrutą.

18. Išvykų koordinavimą ir dokumentacijos kontrolę paveda kuriojančiam direktoriaus pavaduotojui ugdymui.

18. Mokykla numato, kaip organizuos mokinių Išvykas nuosekliai: mokykloje rengiami I ir II mokslo metų pusmečių Renginių planai.

19. Mokykla, vadovaudamasi Aprašu ir kitais ugdymo procesą reglamentuojančiais dokumentais, rengia vidaus teisės aktus, reglamentuojančius mokinių ne mokyklos aplinkose, Išvykų organizavimą.

IŠVYKOS PROGRAMA

- I. Išvykos tikslas;
- II. Bendra Išvykos charakteristika (renginio rūšis, vieta, tikslus maršrutas, trukmė, mokinių skaičius, nakvynės sąlygos, išvykimo vieta ir laikas, atvykimo vieta ir laikas);
- III. Detalus maršruto aprašymas (lankytini objektai, jų aprašymas, kilometražas, renginiai, susitikimai, konkreti nakvynės vieta);
- IV. Saugaus elgesio ir instruktažų pravedimas.
- V. Dalyvaujantys mokytojai, koncertmeisteriai:

Išvykos vadovas (mokytojas)

.....
(vardas, pavardė, parašas)

IŠVYKŲ SAUGOS IR SVEIKATOS INSTRUKCIJA

I SKYRIUS BENDROJI DALIS

1. Saugos ir sveikatos instrukcija (toliau – Instrukcija) yra Vilniaus chorinio dainavimo mokyklos „Liepaitės“ (toliau – Mokykla) dokumentas, apibrėžia išvykų vadovo veiksmus ir mokinių veiklos ir elgesio reikalavimus Ugdymo ne mokyklos aplinkoje renginiuose (toliau – Išvykos), kaip jie apibrėžti Ugdymo ne mokyklos aplinkoje organizavimo apraše, kad nebūtų padaryta žala mokinių saugai, sveikatai ir aplinkai.
2. Instrukcija nusako su mokinių veikla susijusius pavojus ir reikalauja griežtai laikytis saugos priemonių, elgesio taisyklių, etiketo reikalavimų kiekviename Išvykos etape.
3. Mokiniai supažindinami su instrukcijos turiniu pasirašytinai.
4. Mokiniui, susipažinusiam su šia instrukcija, bet pažeidusiam jos reikalavimus, taikoma drausminė atsakomybė Mokyklos nustatyta tvarka.
5. Išvykos vadovas ir direktoriaus įsakymu paskirti lydintieji asmenys atsako už vaikų gyvybę ir saugumą išvykų metu.

II SKYRIUS GALIMI RIZIKOS VEIKSNIAI IŠVYKOS METU. SAUGOS PRIEMONĖS NUO JŲ POVEIKIO

6. Neatsargus elgesys, galintis sukelti eismo įvykį, laukiant transporto priemonės (autobuso ir pan.) ar joje. Saugos priemonė – laikytis saugaus eismo taisyklių ir etiketo reikalavimų transporto priemonėje (autobuse ir pan.).
7. Traumos ir sužalojimai dėl autoįvykio. Saugos priemonės – instruktažas apie saugų elgesį gatvėse, nuolatinis mokinių stebėjimas išvykos metu.
8. Traumos ir sužalojimai ne dėl autoįvykio. Saugos priemonė – instruktažas apie saugų elgesį kitose aplinkose (skendimas, nudegimas, įgėlimas ir pan.), prevencinės priemonės, nuolatinis mokinių stebėjimas.
9. Skrandžio negalavimai. Saugos priemonė – išankstinis pokalbis apie taisyklingą maisto produktų pasirinkimą išvykai.
10. Saulės smūgis, nušalimai. Priklausomai nuo meteorologinių sąlygų pasirūpinti atitinkama apranga ir galvos apdangalu.

III SKYRIUS IŠVYKOS VADOVO VEIKSMAI

Prieš išvykų organizavimą:

11. Išvykos vadovo veiksmai prieš išvyką yra numatyti ugdymo ne mokyklos aplinkoje organizavimo aprašo 12.2. punkte ir jo papunkčiuose.
12. Mokyklos vadovo ar jo įgalioto asmens veiksmai prieš išvyką yra numatyti Ugdymo ne mokyklos aplinkoje organizavimo aprašo 12.1. punkte ir jo papunkčiuose.
13. Mokinių supažindinimas su saugos ir sveikatos instrukcijomis (pasirinktinai aptariamos Saugos ir sveikatos instrukcijos IV-ojo skyriaus I-X dalys) pasirašytinai. Po išvykos vadovas dokumentą su parašais atiduoda į raštinę.
14. Mokinių informavimas apie išvykimo ir atvykimo vietą, laiką bei renginio vadovo nurodymų vykdymą.

Išvykos gamtoje metu:

15. Visi griežtai laikosi Išvykos vadovo nurodymų ir saugos reikalavimų.
16. Nuolat teikiama informacija vaikams apie atvykimo į punktus laiką, susirinkimo vietas.
17. Stebima, kad mokiniai neatsiskirtų nuo grupės.
18. Skiriamas laikas mokinių maitinimuis.
19. Esant reikalui suteikiama pirmoji pagalba:
  - 19.1. esant skubios pirmosios pagalbos poreikiui apie tai nedelsiant informuojami tėvai.

Avariniais (ypatingais) atvejais:

20. Esant reikalui suteikiama pirmoji pagalba:
  - 20.1. esant skubios pirmosios pagalbos poreikiui nedelsiant informuojami tėvai.
21. Esant reikalui kviečiama greitoji pagalba, policija.
22. Apie įvykį informuojami mokyklos vadovai ir mokinių tėvai.
23. Susidarius situacijai, gresiančiai vaikų saugai, pakeičiamas maršrutas arba Išvyka nutraukiama.

Pasibaigus išvykai

24. Mokiniai po išvykos palydimi į atvykimo vietą.
25. Įvertinamas mokinių elgesys ir saugos bei sveikatos instrukcijos laikymasis išvykos metu.
26. Išvykos rezultatai aptariami su mokiniais.
27. Apie pažeidimus (jeigu jų buvo) informuojami tėvai ir mokyklos vadovai.
28. Išvykos vadovas įsitikina, kad mokinius po išvykos pasiima tėvai. Tėvams neatvykus nurodytu laiku kontroliuoja situaciją.

IV SKYRIUS MOKINIŲ SAUGAUS ELGESIO INSTRUKCIJOS

IV.I. MOKINIŲ VYKIMO AUTOBUSU SAUGAUS ELGESIO INSTRUKCIJA

1. Autobuso reikia laukti Mokyklos kieme arba kitoje nurodytoje vietoje, o jam atvykus - nebėgti. Įlipant ir išlipant nesistumdyti, laikytis eilės.
2. Laikytis saugaus elgesio taisyklių transporto priemonėse: draudžiama triukšmauti, vaikščioti, iškišti rankas, mojuoti, rodyti gestus kitiems eismo dalyviams, persisverti per važiuojančios transporto priemonės langą, važiuojant atidarinti duris, išlipus iš transporto priemonės iškart bėgti per gatvę.
3. Šiukšles mesti tik į tam skirtas vietas, nemėtyti jų pro langą.

IV.II. MOKINIŲ ELGESIO IŠVYKOSE (DALYVAVIMAS KONKURSUOSE, FESTIVALIUOSE, KONCERTUOSE) INSTRUKCIJA

1. Laikytis saugaus eismo, elgesio viešojoje vietoje reikalavimų.
2. Vykdyti konkursų, festivalių, koncertų organizatorių nurodymus.
3. Netrukdyti kitiems konkurso, festivalio, koncerto dalyviams.
4. Be išvykos vadovo leidimo nepasišalinti iš konkurso, festivalio, koncerto vykdymo vietos.
4. Vykimo į konkursą, festivalį, koncertą metu būti drausmingiems.
5. Konkursą, festivalio, koncerto metu pasijutus blogai informuoti išvykos vadovą.

IV.III. MOKINIŲ ELGESIO IŠVYKOJE (KONCERTE, TEATRE) INSTRUKCIJA

1. Laikytis drausmės ir kultūringo elgesio taisyklių renginių metu.
2. Nesėdėti renginyje su striukėmis ar paltais, jeigu patalpa yra šilta.
3. Renginio metu nevalgyti, nevaikščioti, nekalbėti, nekelti kitokio nereikalingo triukšmo.
4. Neišeiti iš renginio jam nepasibaigus, o jeigu yra būtinybė išeiti anksčiau, būtina prieš renginį informuoti išvykos vadovą.
5. Renginio metu privaloma išjungti mobilųjį telefoną.
6. Renginyje neatsiskirti nuo draugų.
7. Po pertraukos nevēluoti į antrąją renginio dalį.

IV.IV. MOKINIŲ ELGESIO PRIE VANDENS TELKINIŲ INSTRUKCIJA

1. Laikytis maudymosi atviruose telkiniuose, plaukimo įvairiomis vandens transporto priemonėmis taisyklių, pasirūpinti reikiamomis saugos vandenyje priemonėmis (gelbėjimosi ratais, liemenėmis).
2. Maudymosi plotą privalo žinoti visi besimaudantieji.
3. Maudomasi tik išvykos vadovui leidus ir jam stebint.
4. Vienu metu gali maudytis ne daugiau kaip 8 vaikai. Maudymosi metu išvykos vadovui reikia būti labai atidžiam.
5. Maudymosi metu draudžiama be reikalo šūkauti, nes šauksmas yra pagalbos prašymo signalas.

6. Paplūdimio ir maudymosi ribos vaikams turi būti specialiai pažymėtos. Gylis maudymosi vietoje turi būti ne didesnis kaip 0,7 metro priešmokyklinio amžiaus vaikams ir vaikams, nemokantiems plaukti. Nuo 0,7 metro iki 1,3 metro – mokyklinio amžiaus vaikams ir mokantiems plaukti vaikams.
7. Maudytis rekomenduojama saulėtą, nevėjuotą dieną, esant ne žemesnei kaip +20C oro temperatūrai, jei vaikai maudosi pirmą kartą. Jeigu vaikai jau yra maudęsi, galima leisti maudytis esant ne žemesnei kaip +16C vandens temperatūrai. Maudymosi trukmė nuo 7 iki 30 min.
8. Karštomis dienomis vaikai gali maudytis 2 kartus per dieną.
9. Jei grupė turi valčių, jos turi būti parengtos naudoti jas gelbėjimui maudymosi metu.
10. Kategoriškai draudžiama išvykos dalyviams nardyti, šokinėti iš valtys ar nuo stataus skardžio, kranto, maudytis temstant ar tamsiu paros metu.
11. Kategoriškai draudžiama vieniems mokiniamsirstytis valtimi.
12. Suorganizavęs plaukimą valtėmis, Išvykos vadovas ar plaukimo vadovas (rekomenduojama abiemskartu) patikrina, ar valtys techniškai tvarkingos (yra techninės apžiūros dokumentas), ar yra gelbėjimo priemonės (liemenės, gelbėjimo ratai, virvės ir pan.). Valties šeimininkas turi būti suaugęs žmogus, mokantis gerai plaukti ir apmokytas gelbėjimo būdų, sugebantis techniškai irkluoti.
13. Valtimis galima vežti tik leistiną asmenų skaičių, kuris nurodytas ant valtys borto. Neleistina plaukti toliau kaip 100 metrų nuo kranto. Nemokantys gerai plaukti, prieš sėsdami į valtį, apsivelka liemenes. Kitas gelbėjimo inventoriussudedamas į valtį.
14. Laikytis priešgaisrinių ir aplinkosaugos reikalavimų:
  - 14.1. laužą kurti tik su pirštinėmis ir galvos apdangalu ne arčiau kaip 50 metrų nuo medynų pakraščiu;
  - 14.2. nenaudoti degių skysčių laužui įkurti;
  - 14.3. laikytis saugaus elgesio taisyklių gamtoje: atsargiai elgtis su aštriais daiktais, nesistumdyti, nelaipioti į medžius.
15. Priklausomai nuo meteorologinių sąlygų pasirūpinti atitinkama apranga ir galvos apdangalu. Saulės procedūros sveikiausios iki 11.00 val. ir po 16.00 val. Saulės procedūrų metu vaikai turi būti su kepuraitėmis ar skarelėmis.
16. Pasirūpinti tinkama apranga ir apavu.

IV.V. MOKINIŲ ELGESIO GAMTOJE INSTRUKCIJA

1. Saugoti gamtą ir nedaryti žalos.
2. Nešiukšlinti: popierių, stiklo tarą ar duženas bei kitas šiukšles palikti šiukšlių dėžėse.
3. Jei nėra įrengtų laužaviečių, laužui reikia pasirinkti tinkamą, atvirą vietą.
4. Nepalikti degančio laužo, žarijas užpilti žemėmis ar vandeniu, sutvarkyti laužavietę.
5. Nesilankyti vietose, kur vyksta miško ruošimo darbai.
6. Atkreipti dėmesį į prie įvažiavimo į mišką pastatytus informacinius ženklus.

7. Negalima naikinti ir gadinti poilsiviečių įrangos, informacinių ženklų bei stendų, kvartalinių stulpų, riboženklių ir kt.

IV.VI. MOKINIŲ ELGESIO VANDENS PARKUOSE IR BASEINUOSE INSTRUKCIJA

1. Susipažinti ir laikytis maudymosi vandens parkuose, baseinuose vidaus taisyklių, pasirūpinti reikiamomis saugos vandenyje priemonėmis (gelbėjimosi ratais, liemenėmis).
2. Saugumo reikalavimai – laikytis atsargumo priemonių atrakcijų metu.

IV.VII. MOKINIŲ ELGESIO MIESTE, DIDMIESTYJE INSTRUKCIJA

1. Neatsilikti nuo grupės ir išvykos vadovo.
2. Pasimetus paskambinti išvykos vadovui ar grupės nariams, jeigu yra tokia galimybė.
3. Neturint galimybės susisiekti, laukti toje vietoje, kurioje atsiskyrė nuo grupės, nebandyti patiems susirasti grupę.
4. Jeigu išvykos tiksliai žino grupės buvimo adresą, galima kreiptis į policijos pareigūnus, jei jie yra netoliese, kad padėtų pasiekti grupės buvimo vietą. Kategoriškai atsisakyti nepažįstamų žmonių siūlomos pagalbos.
5. Eiti per gatvę su visa grupe tik tam skirtose vietose (pėsčiųjų perėjose, degant žaliajam šviesoforo signalui).
6. Eiti šaligatviais arba pėsčiųjų takais dešine puse, o ten kur jų nėra – kelkraščiu, prieš transporto priemonių važiavimo kryptį. Eiti tvarkingai, nesistumdant. Pastebėjus, kad kas nors skuba, pasitraukti į šalį.
7. Buitines atliekas mesti į tam skirtas vietas.

IV.VIII. MOKINIŲ ELGESIO IŠVYKOSE (MUZIEJAI, PARODOS) INSTRUKCIJA

1. Muziejuose ir parodose kiekvienas dalyvis privalo saugoti eksponatus, neliesti jų rankomis, vaikščioti atsargiai, klausytis ekskursijos vadovo nurodymų ir pasakojimo apie vieną ar kitą eksponatą.
2. Klausytis vadovo pasakojimo visos ekskursijos metu.
3. Neblaškyti kitų dėmesio garsiomis kalbomis ir pastabomis, išjungti mobilaus telefono garsą ir juo nesinaudoti (išskyrus išimtinus atvejus) ir netrukdyti gidui.
4. Be išvykos vadovo leidimo draudžiama atsiskirti nuo grupės dalyvių arba atsilikti nuo grupės.
5. Jeigu tokios išvykos metu yra būtinybė išeiti, apie tai būtina informuoti grupės vadovą.

IV.VIIX. MOKINIŲ ELGESIO KELIAUJANT LAIVAIS IR LĖKTUVAIS INSTRUKCIJA

1. Prieš kelionę laivu. pasirūpinti asmenine vaistinėle.
2. Plaukiant laivu ar skrendant lėktuvu, privaloma laikytis visų keleiviams nustatytų taisyklių ir laivo įgulos ar palydovų reikalavimų.
3. Visos kelionės metu būti drausmingiems ir mandagiems.
4. Pasijutus blogai, pranešti išvykos vadovui.

5. Be išvykos vadovo leidimo negalima pasitraukti iš grupės.
6. Visur ir visada būti punktualiems, atidžiai klausyti išvykos vadovo nurodymų ir juos vykdyti.
7. Nelipti į lėktuvą ar laivą, kol nepasakys, kad leidžiama lipti.
8. Būtina atidžiai išklausyti keleiviams teikiamą informaciją, nurodymus kelionės metu ir juos vykdyti.
9. Draudžiama bereikalingai vaikščioti laive ar lėktuvo salone, garsiai kalbėti, garsiai juoktis, išdykauti.
10. Reikia būti drausmingiems, kultūringiems, paslaugiams savo grupės nariams, pagyvenusiems žmonėms, seneliams ir neįgaliesiems, mažiems vaikams, aptarnaujančiam personalui laukimo salėse kelionės metu.

IV.X. MOKINIŲ ELGESIO LEDO ARENOJE, NUOTYKIŲ PARKE INSTRUKCIJA

1. Įvertinti savo čiuožimo ant ledo gebėjimus, laikytis saugaus atstumo nuo kitų čiuožėjų.
  2. Laikytis instruktorių nurodytų reikalavimų.
-